

Onderwerp Tijdelijke uitbreiding capaciteit maatschappelijke opvang	
Nummer	2020/795478
Portefeuillehouder	Meijs, M.-Th.
Programma/beleidsveld	2.3 Opvang, wonen en herstel
Afdeling	MO
Auteur	Esselink, H.
Telefoonnummer	023-5114823
Email	hesselink@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>Mede als gevolg van de coronacrisis is er een nijpend tekort ontstaan aan capaciteit maatschappelijke opvang voor de VRK-regio Kennemerland. Er is sprake van extra instroom van cliënten die ten gevolge van de coronacrisis werk, inkomen en huisvesting zijn kwijtgeraakt. Tegelijk wordt de uitstroom verder beperkt als gevolg van de coronacrisis. Binnen de bestaande accommodaties kan de capaciteit niet worden vergroot met het oog op de wenselijke 1,5 meter afstand.</p> <p>De opvangcapaciteit kan tijdelijk en snel worden vergroot door gebruik te maken van een passagierschip dat aan de kade van het Spaarne kan afmeren voor de periode 1 november 2020 tot 15 maart 2021. Op dit passagierschip wordt voor gemiddeld 35 en maximaal 50 personen een locatie maatschappelijke opvang opgezet inclusief de benodigde ondersteuning en begeleiding. De kosten kunnen gedekt worden binnen het door het rijk toegekende budget "coronakosten maatschappelijke opvang".</p>
Behandelaarsvoorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter informatie naar de commissie Samenleving ter actieve informatievoorziening. Tevens wordt het regionaal portefeuillehouder overleg geïnformeerd omdat het hier gaat om een taak die de centrumgemeente Haarlem uitvoert voor de VRK-regio.
Relevante eerdere besluiten	-
Besluit College d.d. 6 oktober 2020	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: <ol style="list-style-type: none">1. Extra capaciteit maatschappelijke opvang voor de VRK-regio in de winterperiode 2020-2021 te gaan realiseren;2. Een overeenkomst te sluiten met het bedrijf Navibelle Cruises voor het gebruik van een passagierschip als opvangaccommodatie voor maximaal 50 personen voor de periode 1 november 2020 tot 15 maart 2021;3. Opdracht te verlenen aan een aanbieder van maatschappelijke opvang om op

	<p>deze accommodatie volwaardige maatschappelijke opvang te gaan verzorgen;</p> <p>4. Omwonenden te informeren over deze tijdelijke opvang en de maatregelen gericht op het tot een minimum beperken van de overlast;</p> <p>5. De kosten van de tijdelijke opvang geraamd op € 952.000 ten laste te brengen van het aan centrumgemeente Haarlem toegekende budget voor aanvullende kosten maatschappelijke opvang in verband met de coronapandemie.</p> <p>6. Het vaartuig de Aurora ontheffing te verlenen van het verbod op het bedrijfsmatig gebruik van het vaartuig tijdens het innemen van een winterligplaats (ligplaatsvergunning met kenmerk 2020/637250) gedurende de periode van maatschappelijke opvang.</p> <p>de secretaris, de burgemeester,</p>
--	---

1. Inleiding

Er is een nijpend tekort aan capaciteit maatschappelijke opvang. De opening van de Beijneshal als tijdelijke noodopvang in het kader van de coronacrisis, resulteerde bij sluiting in een groep van 16 cliënten waarvoor vervolgoopvang gevonden moest worden. Daarnaast blijft de instroom van nieuwe cliënten doorgaan, waarbij de economische gevolgen van de coronacrisis zichtbaar worden. Tegelijkertijd is door de gedeeltelijke lockdown de uitstroom van cliënten moeizamer verlopen. Tenslotte voorziet het bestaande beleid in de jaarlijkse winteropvang: een uitbreiding van de opvangcapaciteit met 16 bedden van 1 december tot 1 april. In de bestaande accommodaties Wilhelmina en Velserspoort kan de opvangcapaciteit deze winter niet worden vergroot met het oog op de gewenste afstand tussen cliënten onderling.

Onderzoek wordt uitgevoerd naar de mogelijkheden om in het kader van het Plan van aanpak “brede aanpak dakloosheid”, structurele oplossingen voor deze problematiek te vinden. Dit onderzoek naar mogelijke oplossingen vergt enige tijd.

Voor de korte termijn (najaar en winter 2020/2021) is een tijdelijke uitbreiding van de capaciteit maatschappelijke opvang noodzakelijk.

Hierin kan worden voorzien door middel van het inzetten van een volledig uitgerust passagierschip met een maximale capaciteit van 73 kamers. Dit schip kan van 1 november 2020 tot 15 maart 2021 aangelegd worden aan de kade van het Spaarne, op de locatie die is aangewezen voor passagiersschepen. Het schip zal worden opgezet als een volwaardige locatie maatschappelijke opvang voor gemiddeld 35 personen. Vooral in het geval van een strenge winter kan het maximaal aantal op te vangen cliënten hoger uitvallen. Er wordt niet alleen onderdak geboden, maar ook ondersteuning en begeleiding gericht op maatschappelijk herstel van de cliënten. Daarnaast wordt

toezicht en beveiliging ingezet voor zover noodzakelijk, om het risico op overlast binnen en in de omgeving van de locatie tot een minimum te beperken.

2. Besluitpunten college

1. Extra capaciteit maatschappelijke opvang voor de VRK-regio in de winterperiode 2020-2021 te gaan realiseren;
2. Een overeenkomst te sluiten met het bedrijf Navibelle Cruises voor het gebruik van een passagierschip als opvangaccommodatie voor maximaal 50 personen voor de periode 1 november 2020 tot 15 maart 2021;
3. Opdracht te verlenen aan een aanbieder van maatschappelijke opvang om op deze accommodatie volwaardige maatschappelijke opvang te gaan verzorgen;
4. Omwonenden te informeren over deze tijdelijke opvang en de maatregelen gericht op het tot een minimum beperken van de overlast;
5. De kosten van de tijdelijke opvang geraamd op € 925.000 ten laste te brengen van het aan centrumgemeente Haarlem toegekende budget voor aanvullende kosten maatschappelijke opvang in verband met de coronapandemie.
6. Het vaartuig de Aurora ontheffing te verlenen van het verbod op het bedrijfsmatig gebruik van het vaartuig tijdens het innemen van een winterligplaats (ligplaatsvergunning met kenmerk 2020/637250) gedurende de periode van maatschappelijke opvang.

3. Beoogd resultaat

Met de inzet van een tijdelijke uitbreiding van de capaciteit maatschappelijke opvang wordt beoogd uitvoering te blijven geven aan de wettelijke taak om mensen die niet in het eigen onderdak kunnen voorzien, tijdelijke opvang te bieden. Dit geldt voor de reguliere opvang, maar in het bijzonder ook voor de komende winterperiode van 1 december 2020 tot 1 april 2021. In het geval de gevoels-temperatuur onder de -10 °C zou komen, wordt het protocol winternoodopvang fase 2 van kracht. Hierbij wordt iedereen die dan nog buiten slaapt, (gedwongen) naar binnen gehaald. Met voorliggend voorstel wordt beoogd ook in die omstandigheden voldoende opvangcapaciteit beschikbaar te hebben. Tenslotte kan de accommodatie voorzien in eventueel noodzakelijke quarantaine maatregelen ingeval onverhoopt corona bestemmingen geconstateerd worden onder cliënten maatschappelijke opvang.

4. Argumenten

1. Er zijn geen reële alternatieven voor de korte termijn

Het aanbod van de rederij komt voort uit het gegeven dat men probeert de kosten van het stilliggen van de schepen te compenseren. Om die reden wordt aangeboden het schip tegen kostprijs in gebruik te nemen.

Een groot Haarlems horeca bedrijf heeft desgevraagd laten weten geen mogelijkheid te zien de maatschappelijke opvang voor gemiddeld 35 cliënten te faciliteren gedurende de herfst- en winterperiode.

2. Het besluit past in het ingezet beleid

De Haarlemse gemeenteraad heeft in het kader van het beleidskader Opvang, wonen en herstel het uitgangspunt onderstreept dat er niemand in Haarlem tegen zijn wil op straat hoeft te overnachten. Met voorliggend voorstel wordt beoogd aan deze doelstelling uitvoering te blijven geven in de komende herfst- en winterperiode.

3. Er is een geschikte locatie beschikbaar

Aan de kade langs het Spaarne is ter hoogte van het braakliggende terrein van het voormalige Sonneborn een locatie aangewezen waar passagiersschepen kunnen afmeren. Deze locatie wordt in de winterperiode doorgaans weinig gebruikt. Hier kan het aangeboden schip worden afgemeerd voor de periode 1 november 2020 tot 15 maart 2021. Er is een winterligplaatsvergunning vereist. Ontheffing is vereist voor het verbod om een schip bedrijfsmatig te gebruiken op basis van een winterligplaatsvergunning.

4. De kosten zijn relatief beperkt

Omdat het aangeboden schip volledig is uitgerust om mensen langere tijd aan boord te laten verblijven, zijn er geen investeringen nodig om de opvangvoorziening beschikbaar te krijgen. Het schip is kant en klaar en kan aan maximaal 73 personen onderdak te bieden. De rederij vraagt een all-in vergoeding van € 912,50 per dag voor het gebruik van het schip. Voor de periode van 1 november 2020 tot 15 maart 2021 resulteert dat in een totaalbedrag van € 125.000.

Aan het bieden van maatschappelijke opvang op het schip zijn daarnaast de volgende kosten verbonden, waarbij wordt uitgegaan van het bieden van tijdelijke opvang aan gemiddeld 35 en maximaal 50 personen. Voor voeding (€ 100.000), begeleiding (€ 450.000) en beveiliging (€ 250.000) worden de kosten voor de periode geraamd op totaal € 800.000.

De eigen bijdrage die aan cliënten in rekening wordt gebracht is € 5,75 per persoon per etmaal.

De totale kosten geraamd op € 925.000 voor de periode van 1 november 2020 tot 15 maart 2021 kunnen gedekt worden door het aan de centrumgemeente Haarlem toegekende budget voor de extra kosten maatschappelijke opvang in verband met de Coronacrisis ad € 1,9 mln.

5. Communicatie

Het informeren van omwonenden over voorliggend voorstel is belangrijk. In samenspraak met het team Haarlem noord wordt een bewonersbrief voorbereid, gericht aan de bewoners van de wijken die het dichtst bij de beoogde locatie aan het Spaarne liggen. Op de gemeentelijke website wordt informatie opgenomen over het melden van eventuele overlast naar voorbeeld van de opvangvoorzieningen Wilhelmina en Velservoort.

Op bestuurlijk niveau worden de commissie Samenleving gemeente Haarlem respectievelijk het regionaal Portefeuillehouder overleg (PFO) actief geïnformeerd.

5. Risico's en kanttekeningen

1. Tijdelijke opvang is eindig in tegenstelling tot de vraag naar opvang

De ervaring leert dat de vraag naar opvang groter is dan het aanbod. Projecten tijdelijke opvang zoals de jaarlijkse winteropvang en de recente corona opvang in de Beijneshal eindigen stevast met een groep cliënten die bij beëindiging van de tijdelijke opvang niet kunnen uitstromen naar alternatieve opvang of huisvesting. Het bieden van tijdelijke opvang op een passagierschip zal voor de winterperiode een prima oplossing bieden maar bij beëindiging van het project is de verwachting dat er een aanzienlijke groep cliënten zal resteren die er niet in geslaagd zal zijn tijdig uit te stromen. Het aanbod van een eigen kamer met eigen sanitair op een passagierschip zal daarnaast ook een aanzuigende werking hebben.

Dit risico zal beperkt moeten worden door niet de maximaal beschikbare capaciteit van 73 personen te gaan benutten maar een maximum van 50 personen aan te houden, inclusief de eventuele winternoodopvang fase 2 bij een gevoelstemperatuur van -10 °C.

Tegelijkertijd zal alles in het werk gesteld moeten worden om zo snel mogelijk structurele voorzieningen te realiseren binnen het kader van de "brede aanpak dakloosheid".

Tenslotte wordt verondersteld dat de coronapandemie en de daaraan verbonden beperkingen voor maatschappelijke opvang eindig zullen zijn. Mocht de situatie in het voorjaar 2021 niet verbeterd zijn of zelfs verslechteren, dan bestaat eventueel de mogelijkheid om het gebruik van het schip eventueel te verlengen. In dat geval geldt wel de voorwaarde dat het afmeren van andere passagiersschepen aan de Spaarnekaade niet belemmerd mag worden.

2. Overlast voor de omgeving

Maatschappelijke opvang brengt het risico van (woon)overlast met zich mee. Gemeente Haarlem heeft afgelopen jaren aangetoond dat zij goed in staat is om de overlast tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Het voorliggende voorstel voorziet ook in maatregelen om de kans op overlast voor de directe omgeving tot een minimum te beperken. Om dit goed te kunnen monitoren worden omwonenden uitgenodigd om een Klankbordgroep te vormen die frequent met de gemeente Haarlem overleg voert over de mogelijke overlast die van het project ervaren wordt.

3. Beeldvorming

Er bestaat een risico dat er een beeld ontstaat dat er voor daklozen in Haarlem al te luxe voorzieningen worden geboden. Een passagierschip voldoet niet aan het uitgangspunt van sobere opvang. Het gaat echter om tijdelijke opvang en geen duurzame huisvesting; het biedt goede voorzieningen (eenpersoonskamers) met het oog op de coronacrisis en de accommodatie wordt relatief goedkoop aangeboden. Andere steden als Rotterdam en Arnhem hebben ook een passagierschip ingezet voor maatschappelijke opvang.

6. Uitvoering

Na besluitvorming door het college wordt de communicatie naar betrokken partijen uitgevoerd. Met de rederij wordt een overeenkomst gesloten. Aan een aanbieder van maatschappelijke opvang wordt opdracht verstrekt om tijdelijk een extra locatie maatschappelijke opvang te exploiteren. Met ketenpartners worden afspraken vastgelegd over de in- respectievelijk uitstroom van cliënten op deze tijdelijke locatie.

Per 1 november 2020 of zo spoedig mogelijk daarna wordt de locatie geopend.